

ת"פ 55679/11/12 - מדינת ישראל נגד עידן בנימין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 55679-11-12 מדינת ישראל נ' בנימין
בפני כב' השופט עידו דרויאן

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד נאוה זרנגר

נגד

הנאשם

עידן בנימין

ע"י ב"כ עו"ד זאב אלוני

הכרעת דין

כתב האישום ותשובת הנאשם:

בכתב האישום הואשם הנאשם בעבירה של פריצה לעסק וביצוע גניבה, בגין אירוע נטען מיום 16.11.11:

לפי הנטען, פרץ הנאשם באותו יום בין השעות 17:00 ל-22:15 למשרד של חברת כוח אדם ברחוב טרומפלדור בחולון, השייכת למתלונן גאורגה טלמסוב, על-ידי פתיחת הדלת באמצעות מפתח וכניסה למקום. מהמקום גנב הנאשם תיק "ג'ימס בונד" ובו יהלום חמישה קראט בשווי של כשישים אלף ₪ [1], 8,000 ₪, 5,000 דולר, המחאות ומסמכים שונים.

הנאשם כפר במיוחס לו וטען כי מעולם לא היה במקום, קל וחומר שלא פרץ וגנב.

להשלמת התמונה, עובדות שאינן במחלוקת:

הנאשם נעצר סמוך לשעה 21:10 של אותו יום, על-ידי צוות שוטרים בסיוור שגרת, עת שהה ברחוב מגוריו יחד עם חברו ארז משומר.

שדה המחלוקת:

1. ראיית התביעה המרכזית היא עדותו של השוטר רס"ר אלכס זגלסקי, לפיה ראה את הנאשם שומט מידו חפץ שהתגלה כיהלום עטוף בנייר, כשהבחין האחרון בשוטרים. היהלום זוהה על-ידי המתלונן כיהלום הגנוב. מדובר אפוא - כך התביעה - בחזקה תכופה של הנאשם ביהלום הגנוב, שעות ספורות לאחר גניבתו.

עמוד 1

2. ההגנה כיוונה עיקר חיציה נגד אלו:

א. עדותו של זגלסקי, אותה מצאה כלא-מהימנה;

ב. מחדלי חקירה חמורים היורדים לטענתה לשורש העניין ומחייבים זיכוי של הנאשם;

הראיות:

המתלונן טלמסוב מסר שהתיק היה מוסתר מתחת לשולחן, ורק הוא והפקידה ליאנה ידעו על קיומו. המתלונן הסביר שאת התיק ובו היהלום והכסף השאיר במשרד כי לא הספיק להעבירו לכספת בתל-אביב, ובארבע בבוקר של יום 17.11.11 הודיעו לו מהמשטרה על הפריצה והגניבה. היהלום הוא רכוש משפחתי ולו סימני היכר מובהקים שזיהה המתלונן. לציין, שהמתלונן לא נחקר נגדית כלל בנקודה זו וגרסתו לא אותגרה אפוא[2].

לא נגנב שום דבר נוסף מהמשרד, אף שהיו גם מחשבים וציוד נוסף, ולכן חשד המתלונן שזו "עבודה מבפנים", של מי שידע מה הוא מחפש. אולם, בהודעתו במשטרה שנגבתה מיד לאחר האירוע (נ/2א) תיאר המתלונן סימני חיפוש במשרד - הזזת ארון והשלכת תיקיות מתוך ארון אחר.

המתלונן חשד בפקידה, שעזבה את העבודה שמונה חודשים קודם לאירוע עם מפתח המשרד - שהוחזר אחרי יומיים-שלושה, ולפי שמועות בעלה הוא מהמר. המתלונן מסר את פרטיה למשטרה.

השוטר זגלסקי העיד, ובמהלך עדותו הוגשו בהסכמה הדו"ח שערך ביום האירוע (נ/3), ותצלום הרחוב שערכה ההגנה (נ/4).

בדו"ח תאר העד כיצד בעודו נוסע בניידת ברחוב ויצמן מחולון מדרום לצפון, עם השוטרים אושר אביעם ואנדריי פוטיומקין, הבחין בשני בדוקאים מוכרים, הנאשם וארז, שעמדו לחצות את הכביש. העד עצר את הרכב, יצא לכיוון השניים באמרו "תעצרו משטרה", ואז - "ברגע ש[הנאשם] הבחין בי ראיתי שהוא הפיל מידו דבר מה בצבע לבן על הכביש". העד אמר לאביעם ופוטיומקין להיות עם החשודים ואילו הוא הלך אל החפץ "תוך שמירת קשר עין רציף". הרחוב היה מואר היטב בתאורת רחוב והכביש היה לח מגשם. העד ראה שמדובר בנייר לבן מקופל, שהיה יבש לחלוטין בניגוד לכביש הלח עליו היה מונח, וכשפתח את הקפלים מצא בתוכו את היהלום. העד שאל את הנאשם מדוע זרק את היהלום והנאשם טען שכלל לא זרק נייר. על-אף הקור, הזיע ארז בצורה ניכרת למרות שלדבריו יצא מרכבו לפני רגע. חשדו של השוטר התעורר והוא הודיע לנאשם ולארז שהם עצורים. על גופו של הנאשם נמצאו בחיפוש 5,200 ₪ בשטרות של מאתיים ושל מאה ₪, וכן 2,218 דולר. הנאשם טען שהוא נושא על גופו סכום זה כיון שאינו סומך על איש וחושש להשאיר את הכסף בבית. בחיפוש ברכבו של ארז שחנה בסמוך נתפסו שני זוגות של כפפות, שלגבי אחד מהם טען ארז שאינו יודע כיצד הגיעו לשם. גם ברכבו של הנאשם נתפסו זוג כפפות, וכן קסקט ורשימת שמות, כתובות ומספרים (ת/8). בדירתו של הנאשם נתפסו תכשיטים שונים שאשתו כשלה בזיהויים או שלא הוצגו קבלות על רכישתם.

העד טען בעדותו כי הוא זוכר את המקרה בקווים כלליים בלבד, וככלל חזר על האמור בדו"ח. בעדותו הראשית הוסיף שהנאשם וארז נראו בתחילה הולכים מכיוון רכבו של ארז לכיוון דירתו של הנאשם, והדגיש שהכביש היה רטוב בעוד הנייר

היה יבש למעט לחות מעטה בנקודת מגעו בכביש. העד לא ידע מדוע נחקר ארז דווקא על זריקת האבן (להלן, בסקירת עדותו של החוקר ברמן), כי הדו"ח שלו היה ברור ומכל מקום לא נכח בחקירה - אם כי הוא נוהג לתמצת בעל-פה את האירוע לחוקר, נוסף על מסירת הדו"ח הכתוב.

בחקירתו הנגדית הבהיר העד שראה את השניים מעבר לכביש, כשהם עומדים לחצות את הכביש. העד יצא מהניידת כשהנאשם כבר החל להתקדם לכיוונו, מה שממילא התכוון לעשות - לחזור לכיוון ביתו. העד עמד על סדר ההתרחשויות - עיכוב ראשוני של השניים, חילופי דברים ראשוניים, סריקה ראשונית במבט כדי לראות שלא הושלך חפץ מסוכן, הרמת החפץ, ואז ביצוע המעצר, עריכת החיפוש ומציאת הכסף על גוף הנאשם.

החפץ הושלך על-ידי הנאשם בתנועת שמיטה, כלפי מטה, ולא בתנועת זריקה ממנו והלאה. בניגוד לאמור בדו"ח, כביכול הפיל הנאשם את היהלום "ברגע שהבחין [בשוטר]", טען העד בעדותו כי שמיטת היהלום נעשתה כשהשניים כבר היו בדרכם לכיוון השוטרים והעד לא יודע בדיוק מתי הבחין בו הנאשם, כך שהיהלום הופל כמטר וחצי מהעד.

העד אישר, שגם לאחר שראה את השלכת החפץ, לא הרים אותו מיד, אולי כדי לקבל תגובה ראשונית או לקלוט חילופי דברים בין השניים. לאחר שמצא את היהלום וחזר כדי להטיח זאת בשניים, עמדו איתם מחוץ לניידת אביעם ופוטיומקין. העד הכחיש שמצא את היהלום בסמוך לניידת, לאחר שחזר לניידת כדי להזיז אותה שלא תחסום את התנועה.

השוטר אביעם התקשה להיזכר באירוע, אך סיפר שלמיטב זכרונו מדובר היה בסיור שגרתי. לשאלתו המכשילה של הסניגור, לגבי תפיסת יהלום בכיס, השיב העד שהיהלום לא נתפס בכיס אלא על הקרקע. העד לא ידע לומר מי זרק את היהלום ולא ראה אותו. העד זכר, "ברמת וודאות די גבוהה" שמהלך הדברים היה כך שמציאת היהלום קדמה למעצר ולחיפוש.

השוטר פוטיומקין זכר את האירוע בפרטים כלליים, ואישר שכשבוע לפני העדות פגש במקרה את ארז, התלוצץ עמו על המקרה ותמה כיצד לא הואשם אף-הוא, שכן נעצר יחד עם הנאשם וזכור לעד שהזיע. לדבריו, לא ראה את זריקת היהלום ומי זרק והוא גם לא זכר אם נתפס על גופו של אחד מהשניים או על הקרקע.

החוקר ברמן גבה את הודעתו הראשונה של הנאשם כשלוש שעות לאחר מעצרו (ת/3). החוקר לא זכר את המקרה בעת עדותו, והסביר שהנאשם נחקר סמוך לאחר חצות, כשהחוקר היה חוקר תורן במשמרת לילה. החוקר הסביר, שככלל הוא עורך את החקירה על-סמך החומר שברשותו, שבאותה עת כלל קרוב לוודאי דו"חות פעולה. לדברי העד, לא תמיד הוא משוחח עם רושמי הדו"חות, מחמת העומס. העד לא יכול היה להסביר מדוע לא בוצעו הפעולות הבאות, או אם בכלל היה בהן צורך - בדיקת טביעות אצבע במקום הפריצה ועל הכסף שנתפס בחזקת הנאשם; בדיקת די. אן. איי באתרים אלו; ניסיון לאתר מצלמות במקום הפריצה, או ברחוב בו נעצר הנאשם ולפי הנטען השליך את היהלום; יצוין, שהחוקר חקר גם את ארז (נ/31) ומחקירותיו את הנאשם ואת ארז ברור שהחוקר מייחס לארז-דווקא את השלכת היהלום, בניגוד גמור לדו"ח של זגלסקי.

החוקר משה גבה את הודעתו השנייה של הנאשם, מיום 20.11.14 - ארבעה ימים לאחר המקרה, ולאחר הארכת מעצר (ת/1). החוקר לא זכר את המקרה בעת עדותו. תשובותיו היו אפוא בגדר השערות או הערכות של חוקר מנוסה.

העד לא יכול היה להסביר מדוע לא בוצעו הפעולות הבאות, או אם בכלל היה בהן צורך - בדיקת טביעות אצבע במקום הפריצה ועל הנייר בו היה היהלום עטוף בעת מציאתו; בדיקת די. אן. איי באתרים אלו; בירור גרסתו של הנאשם לפיה קנה מצרכים בחנותו של ירקן; בירור גרסתו של ארז, לפיה הזמין אותו הנאשם לראות את דירתו החדשה; חקירת בעלה של הפקידה;

בהודעתו הראשונה של הנאשם לאחר מעצרו (ת/3) נחקר הנאשם בחשד להחזקת הכסף כרכוש חשוד כגנוב. לגבי היהלום, שהחוקר ייחס השלכתו לארז, טען הנאשם שאינו יודע דבר, לא ראה זריקה ולא ראה יהלום. הנאשם הסביר שהוא נוהג לשאת עליו סכומי כסף גדולים בש"ח ובדולרים כי ילדו הקטן מחטט במגירות וכבר השחית בעבר שטר. הנאשם לא זכר מהיכן קיבל את הדולרים, ולאחר השתהות רבה השיב ש"זה כסף שהיה לי אותו ממשמן" אך לא זכר יותר. לגבי הכפפות שנתפסו ברכבו טען הנאשם שהן משמשות אותו להגנה מהקור ומפגיעה בעבודתו בשיפוצים.

בהודעתו השנייה של הנאשם לאחר כארבעה ימים (ת/1) נחקר הנאשם בחשד לפריצה הנדונה. לדבריו, היה באותו יום אחר הצהריים בביתו ואצל הירקן, שם קנה ירקות למרק בשעה שש בערך. ארז הגיע כדי לראות את הדירה החדשה, הנאשם ירד כדי להראות לו את הדרך, ואז נעצרו השניים. הנאשם הכחיש כל קשר לאירוע.

בתלונתו במח"ש בגין הטרדות שוטרים מיום 16.7.12 (נ/7) הלין הנאשם על הטרדות השוטרים אותו ובמיוחד על מעצרו בגין האירוע דנן. לדבריו, היהלום נמצא על-ידי השוטרים כשלושים או ארבעים מטר ממקום עמדו, כשהשוטרים עשו סיבוב במקום "ככה ספונטני" כעשר דקות לאחר שירדו מהניידת.

בעדותו חזר הנאשם על גרסתו והבהיר בעזרת התצלום נ/4 כיצד היה עם ארז מעבר לכביש, שם "תפס חניה" עבור ארז, וכיצד החלו לחצות את הכביש לכיוון ביתו, כשאז הגיעו השוטרים בניידת ועצרו אותה כך שחסמה מחצית המסלול הקרוב לביתו. השוטרים הורו לשניים להתקדם ולקפוץ מעל גדר הפרדה בין המסלולים, כפי שעמדו לעשות ממילא, וסימנו להם להתקרב. כך נעמדו ליד ביתו של הנאשם, על המדרכה, השניים ושלושת השוטרים. השוטרים תשאלו את השניים, ערכו עליהם חיפוש כשהם מפשיטים אותם עד תחתוניהם, ומצאו את הכסף בכיסו של הנאשם, ולאחר כעשר דקות הלך השוטר זגלסקי לכיוון הניידת, מרחק של עשרים או שלושים מטר, חזר לאחר מספר דקות והציג לנאשם ולארז את היהלום שטען שמצא. לגבי הכסף שנתפס, טען הנאשם שהושג בעבודה והציג לחיזוק דבריו פנקס חשבונית מהעת הרלוונטית ובה תיעוד תקבולים במאות ואלפי ₪. הנאשם לא מסר הסבר ממשי לתמיהה, מדוע לא טען כל זאת כבר בחקירותיו - לדבריו, זה לא עניין אותו כלל והוא ענה על מה שנשאל.

הנאשם טען, שיוכל לזמן את ארז לעדות לפי הצורך, אך הוא לא זומן על-ידי ההגנה.

דין ומסקנות:

1. לנוכח דברי המתלונן, שדומה שאין עליהם עוררין, אני קובע כי אכן נפרץ משרדו ונגנב הרכוש המתואר בדבריו, ובו גם היהלום שזוהה על-ידו ועל-ידי אביו ללא ספקות.
2. אמון בגרסת השוטר זגלסקי יוביל למסקנה חותכת, לפיה היה היהלום בחזקתו של הנאשם והושלך מידו

כשהנאשם נהיה מודע לנוכחות השוטרים ולדרישתם שיתקרב אליהם עם חברו ארז.

א. השוטר עמד בחקירה נגדית נמרצת ועמד על עיקרי דבריו, שתועדו כבר בדו"ח שנכתב עם סיום האירוע. העד הסביר בפירוט את מהלך הדברים באופן קוהרנטי והגיוני, שנתמך בדברי השוטר אביעם שזכר שמציאת היהלום קדמה לחיפוש;

ב. גרסתו של הנאשם, כביכול נמצאה האבן במרחק של שלושים או ארבעים מטר ממנו, לאחר דקות של שיטוט של השוטר, איננה הגיונית ואיננה סבירה כלל. לא ברור, מדוע שוטט השוטר כעשר דקות ברחוב, הרחק מהשניים שעוכבו. לו נטען כי השוטר 'שתל' את הראיה - מדוע היה עליו להרחיק כך? ואם לא - אין דרכם של יהלומים להתגולל בחוצות, ובפרט כאשר הנייר היה יבש באופן שהעיד על קרבת הזמן מהשלכתו לקרקע ועד להרמתו;

ג. גרסה זו של הנאשם, שבאה באופן ברור כדי להרחיקו ממצאת היהלום, נכבשה עת רבה, לא פחות משמונה חודשים, עד מסירת הודעתו במח"ש, ביוזמתו. לא ברור כלל כיצד לא עמד על-כך הנאשם בהודעותיו, ובפרט בהודעתו השנייה בה נחקר ישירות לעניין היהלום. למעשה, כבר בהודעתו הראשונה (בה יוחסה השלכת האבן לארז) נשאל הנאשם על-כך אך הוא בחר למסור גרסה מיתממת לפיה בכלל לא ידוע לו על "האבן", אף שבעדותו הודה כי הוצגה לו על-ידי זגרסקי לאחר מציאתה;

ד. עדותו של זגרסקי ראוייה אפוא לאמון מלא, ולא כך גרסת הנאשם, ואני קובע אפוא כי הנאשם אכן שמט או השליך מידו את היהלום שהיה עטוף בנייר, ושאותו כמובן החזיק עמו;

3. המשמעות הראייתית של "חזקה תכופה" ותיקה היא עמנו. החזקה התכופה הינה חזקה שבעובדה הנובעת מהשכל הישר וניסיון החיים, ומשמעותה היא כי עצם הימצאותו של רכוש בידיו של פלוני בסמיכות זמנים לגניבתה מאחר, יוצרת יסוד להנחה כי פלוני הוא זה שגנב את הרכוש, הכל בהתאם לנסיבות העובדתיות המקימות את החזקה. יש להדגיש כי מדובר בחזקה הניתנת לסתירה על ידי הנאשם, וכי משקלה של החזקה עולה ביחס ישיר למידת הקלות בה יכול הנאשם להפריך את אמיתותה.

4. בית המשפט העליון שב והדגיש כי אין לסייג תחום זמנים קשיח לקביעת תכיפות החזקה ומשמעה הראייתית. ההיפך הוא הנכון, ומשמעות זו נקבעת לפיו נסיבותיו של כל מקרה והתשתית הראייתית הכוללת, וראו תמצית ההלכה בדבריה של הש' ארבל בע"פ 5492/11 **אלרחמן נ' מ.י.** (2012), סעיפים 18 ואילך. במקרה דנן, בו מדובר על לא יותר מארבע שעות מעת הפריצה והגניבה הנטענות, ודאי שמדובר בחזקה תכופה ביותר.

5. ככלל, הפרכת החזקה התכופה אינה תלויה במהימנות שמייחס בית המשפט להסברו של הנאשם, אלא באפשרות היתכנותו של ההסבר שניתן, כפי שנפסק בע"פ 831/81 **שרף נ' מ.י.** (1983). עם-זאת, לא ניתן לקבל כגרסה בת-משמעות העלאת טענות סתמיות ללא אזכור פרטים מחויבים שניתן לבדקם, וראו ע"פ 15/78 **ביבס נ' מ.י.** (1978).

6. הנאשם, שכפר בהחזקת היהלום והשלכתו, לא מסר כמובן הסבר כלשהו להמצאות היהלום בחזקתו ולפיכך

יש להקנות להחזקתו ביהלום את מלוא המשמעות המפלילה.

7. הנאשם טען כבר בהודעותיו לגבי סדר יומו, אך לא כטענת אליבי. מכל מקום, גם לו היו טענותיו נבדקות, לא היה בכך כדי להועיל הרבה - ומה רבותא בכך שבשעה מסוימת היה הנאשם אצל הירקן, לזמן הקצר הנדרש לקניית ירקות למרק? וכי בכך יש כדי למנוע אפשרות שהייתו במקום הפריצה, מרחק של מספר דקות נסיעה, באותה עיר, בין לפני ובין אחרי אותה רכישה?
8. גם יתר טענות ההגנה, בדבר היעדרן המחויב-לכאורה של בדיקות טביעת אצבע, די. אן. איי וחיפוש מצלמות, אינו יורד לשורשו של עניין: בחוכמה שבדיעבד, ודאי שטוב היה לו היו נבדקים כיווני חקירה אלו, אולם לא מדובר בעניינים שכוחם לתמיכה בגרסת הנאשם הוא כה מובהק, עד-כי היעדרם מצדיק זיכוי (ודאי שהיעדרם של ממצאים פורנזיים מסוג ט"א ודי. אן. איי. לא יכול להעיד דבר).
9. העדר מאמצים לאיתורו וחקירתו של בן-זוגה של הפקידה שעבדה בעבר במשרדו של המתלונן, אף הוא אינו יכול לעמוד מול ה"יש" הראייתי בתיק. ספק אם חשדו הרחוק של המתלונן באותו אדם, בן-זוגה של פקידה שעזבה כשמונה חודשים קודם לאירוע את עבודתה, חייב קו חקירה מסוג זה. ובנוסף - אפשר שאדם זה מעורב, אך אין בכך כדי להוציא את מעורבותו של הנאשם.
10. לסיכום ההתייחסות לעניין זה יש לקבוע, כי אף שהחקירה לא היתה מופתית, ואף שהחוקר ברמן בלבד בין שני החשודים שהיו לפניו - סוף דבר העלתה החקירה ראיה מספקת לקביעת ממצאים עובדתיים מעבר לספק סביר, בלי שנמצא שהגנתו של הנאשם קופחה.
11. עוד יש לזקוף לחובת גרסתו של הנאשם את העובדה שארז לא הובא להעיד: ידידו הטוב והוותיק של הנאשם, שיכול היה לתמוך בעיקר גרסתו ולפיה נמצא היהלום במרחק גדול מהם, לא הוזמן להעיד, אף שנכונותו הוצהרה, וללא כל הסבר. להתנהגות זו יש משמעות ראייתית ויש לתת משקל גם לכך (וראו הלכה ותיקה וידועה, ע"פ 437/82 אבו נ' מ.י. (1983)).
12. הימצאותם של סכומי כסף גדולים, בדולרים ובש"ח, על גופו של הנאשם, כשהנאשם מתקשה להסביר את הימצאותם של הדולרים ואת מקורם, מצדיק את הקביעה שגם מקורם - ולו בחלקו הארי - במעשה הפריצה והגניבה.

סוף דבר:

משדחיתי הסבריו של הנאשם ונתתי לחזקתו התכופה ביהלום את מלוא משמעותה, אני מרשיע את הנאשם בעבירה של פריצה לבית עסק וגניבה מתוכו, לפי סעיף 407(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ניתנה היום, ג' אב תשע"ד, 30 יולי 2014, במעמד הצדדים.

[1] לפי הערכת שמאי, ת/7;

[2] בנוסף, הוגשו בהסכמה הודעותיו של אבי המתלונן, שזיהה את היהלום והסביר כיצד (ת/4, ת/5);

[3] ארז לא זומן כעד ולכן לא אתייחס לתוכן ההודעה;